

Smarte byer: Hva innebærer det for planlegging og utvikling av byer og bytransport?

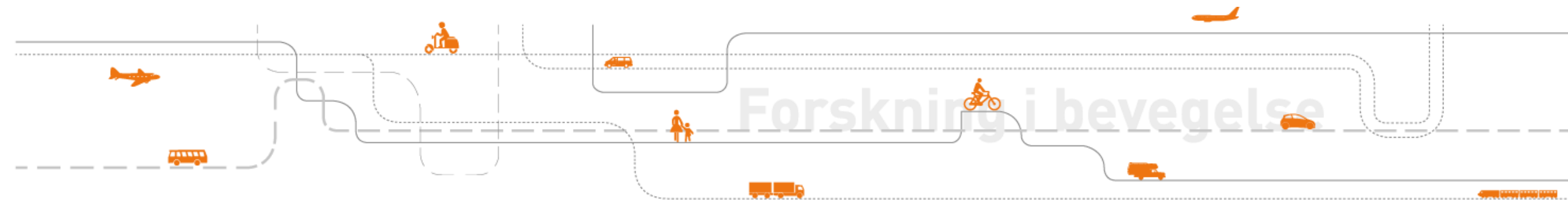
Seminar i Forum for byutvikling og bytransport, 18. september 2020, på web

Aud Tennøy

PhD By- og regionplanlegging

Prosjektleder Forum for byutvikling og bytransport

Forskningsleder Byutvikling og bytransport, TØI

Forum for byutvikling og bytransport

- Formål:
 - Å avdekke kunnskapsbehov i byer av ulike størrelser
 - Å legge til rette for at disse kunnskapsbehovene kan dekkes gjennom forskning
 - Å formidle eksisterende kunnskap om relevante tema
- Fire arbeidsseminarer per år
- Resultater legges tilgjengelig for alle på forumets hjemmesider
- Finansieres av medlemmer via kontingent
- Styringsgruppe 2020:
 - Agder fylkeskommune
 - Vestfold og Telemark fylkeskommune
 - Bodø kommune
 - Oslo kommune

FORUM FOR BYUTVIKLING OG BYTRANSPORT
Medlemmer
Tidligere arbeidsseminarer
Arbeidsseminar 20. mai 2020

Forum for byutvikling og bytransport

Forumet er et sted hvor planpraksis og forskning diskuterer og utveksler kunnskap og erfaringer knyttet til byutvikling og bytransport.

Forumet skal avdekke kunnskapsbehov knyttet til bytransport og byutvikling og gi innspill til fremtidig forskning.

Formålet med forumet er tredelt:

- Å avdekke kunnskapsbehov i byer av ulike størrelser.
- Å legge til rette for at disse kunnskapsbehovene kan dekkes gjennom forskning.
- Å formidle eksisterende kunnskap om relevante tema.

Medlemmer i Forum for byutvikling og bytransport bidrar til å definere forskningsagendaen. Det styrker muligheten for at det gjennomføres undersøkelser og forskning som medlemmene ønsker og har bruk for. Forumet kan også danne grunnlag for samfinansiering av forskning/prosjekter som er initiert av medlemmene.

Målgruppen i Forum for byutvikling og bytransporter er statlige, regionale og lokale aktører og etater fra ulike sektorer, som på ulike vis er sentrale deltagere i planlegging etter plan- og bygningsloven. Private aktører er også velkomne.

Forumet skal være relevant for alle norske byer, også små og mellomstore.

Forumet skal styrke bidra til å styrke planpraksis ved å bidra til et sterkere faglig fundament for planleggingen, og ved å legge til rette for erfaringsdeling. Dette gjelder kunnskap om effekter av ulike typer byutvikling og utvikling av bytransportssystemene, så vel som kunnskap om kunnskapsbaserte og etterprøvbare plananalyser og prosesser.

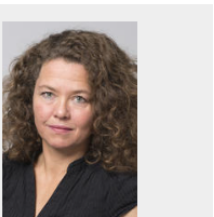
Organisering

Kjernen i forumet er fire årlige arbeidsseminar, hvor vi fokuserer på temaer definert av forumet. Vi legger til rette for at de som ønsker det kan delta fullt ut via nett.

Relevante forskere presenterer eksisterende kunnskap på feltet og representanter fra praksis presenterer problemstillinger de står overfor og hva slags kunnskap de har behov for. Basert på dette diskuterer og definerer forumet prioriterte forskningsbehov. Dette sammenfattes, og legges åpent tilgjengelig ut på forumets hjemmesider, slik at alle fritt kan bruke dette til å initiere, bestille eller utvikle forskningsprosjekter.

Forumet er i hovedsak finansiert av medlemskontingent, og har mottatt tilskudd fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Om dere ønsker å bli medlem ta kontakt med [Marianne Knapskog](#), eller fyll inn og signer samarbeidsavtale for [kommuner](#) eller for [fylkeskommuner](#), [fylkesmenn](#), [etater](#) og [andre](#) og send signert og utfylt avtale til Marianne Knapskog.

Kontaktperson

Aud Tennøy

Andre kontaktpersoner:

- [Marianne Knapskog](#)

FORUM FOR BYUTVIKLING OG BYTRANSPORT
Medlemmer
Tidligere arbeidsseminarer
Styringsgruppe
Kommende seminarer

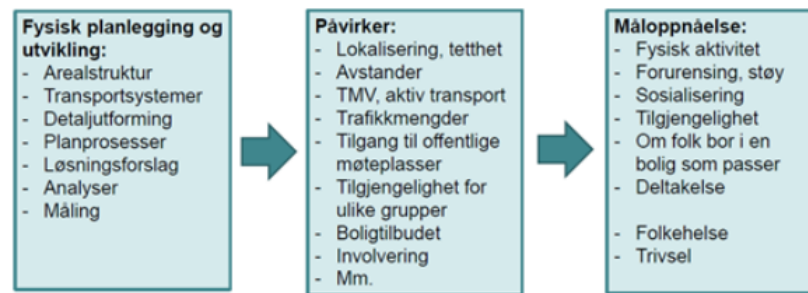
Arbeidsseminar mai 2020: Folkehelse i byutvikling og bytransport

Nesten 60 deltakere meldte seg på arbeidsseminaret om folkehelse i byutvikling og bytransport, som ble gjennomført heldigitalt.

Vi valgte å gjennomføre seminaret to ganger, for å sikre gode diskusjoner i grupper og i plenum. Tønsberg kommune sto for presentasjonen fra praksis i det første seminaret og Innlandet fylkeskommune i det andre.

Folkehelse blir stadig viktigere i diskusjoner om byutvikling og bytransport, både i store og små byer. Plan- og bygningslovens §3-1 nevner dette blant oppgaver og hensyn i planlegging etter loven. KMD, fylkeskommuner og kommuner har oppslag om folkehelse på sine hjemmesider, og vi finner målsettinger om bedre folkehelse i kommunale og fylkeskommunale planer.

Folkehelse diskuteres ofte i sammenheng med sosial bærekraft og rettferdighet. Dette er store temaer. I seminaret la vi opp til å fokusere på folkehelse, og hva vi gjør og kan gjøre for å fremme folkehelse i fysisk planlegging og utvikling - for eksempel i kommuneplaner og reguleringsplaner, se figur.

Som det også ble påpekt i seminaret, er det svært viktig å jobbe tverrfaglig med folkehelse, og å ha med problemstillinger som inkludering, utenforskap og ensomhet. Det er også store spørsmål knyttet til boligtilbud og boligmarked som vi ikke gikk grundig inn på. Det samme gjaldt spørsmål knyttet til Covid 19/ Corona.

toi.no/bybyforum

Medlemmer per september 2020

Kommuner

- Asker
- Bergen
- Bodø
- Oslo
- Porsgrunn
- Rana
- Sandefjord
- Skien
- Tromsø
- Trondheim
- Tønsberg
- Ålesund

Fylkeskommuner, fylkesmenn og direktorater

- Agder fylkeskommune
- Innlandet fylkeskommune
- Møre og Romsdal fylkeskommune
- Nordland fylkeskommune
- Trøndelag fylkeskommune
- Vestfold og Telemark fylkeskommune
- Viken fylkeskommune
- Fylkesmannen i Agder
- Jernbanedirektoratet
- Miljødirektoratet

Neste ByBy-forum, onsdag 21. oktober

- Hvordan kommuner og fylkeskommuner jobber og kan jobbe med bærekraftmålene i planlegging og utvikling av byer og bytransportsystemer
 - Aase Kristine Lundberg, Nordlandsforskning
 - Ole Helge Haugen, Møre og Romsdal fylkeskommune
 - Gyrid Mangersnes, Asker kommune

Mål – hvordan er ‘smart’ relevant?

- **Attraktive byer** – gode steder å bo og drive næring i
- **Levende byer** - folk i gatene, liv, gøy, sosialt, ‘urbanitet’
- **Rettferdige og inkluderende byer** – tilgjengelighet
- **Folkehelse** – aktiv transport, tilhørighet, møteplasser
- **Redusert biltrafikk** – nullvekst, klimavennlig, mm.

Smarte byer - hva er greia egentlig?

- Teknologeutvikling? Digitalisering? Nye måter å jobbe på? Smartere folk?
- Bruke teknologi for å gjøre livene, byene og verden bedre –så enkelt?
- Hva er det vi skal gjøre annerledes – i planlegging og utvikling av byer og bytransportsystemer – dersom vi jobber i eller for smarte byer? Som vi ikke gjør uansett? Hva gjør at noe er ‘smart’?
- I dette – hva er vi usikre på eller uenige om?
- For eksempel
 - Hvordan bidrar ‘smart’ til å nå de definerte målene?
 - Hvem tjener og hvem taper på ‘smart’?
 - Hvem blir inkludert og ekskludert i smarte byer?

Agenda for dagen

- 9.00 – 9.20: Velkommen! Kort innledning om temaet og seminaret v/ Aud Tennøy, leder av Forum for byutvikling og bytransport, TØI
- 9.20 – 9.40: Hva gjør smarte byer (som de ikke ville gjort uansett)? Hva er viktige usikkerheter og kunnskapsbehov i arbeidet? v/ **Malin Kock Hansen, DOGA**, prosjektleder for 'Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn'
- 9.40 – 10.00: Hvordan jobber Bodø med smart by i planlegging og utvikling av byen? Hva er viktige usikkerheter og kunnskapsbehov i arbeidet? v/ **Seksjonsleder Byutvikling, Plan, Mats Marthinussen**
- 10.00 – 10.20: Hvordan jobber Trondheim med smart by i planlegging og utvikling av byen? Hva er viktige usikkerheter og kunnskapsbehov i arbeidet? v/ **Smartbysjef Øyvind Tanum**
- 10.20 – 10.30: Pause
- 10.30 – 11.15: Gruppediskusjoner
- 11.15 - 11.50: Presentasjon fra gruppene, diskusjon i plenum
- 11.50 – 12.00: Avsluttende kommentarer, takk for i dag!

Gruppediskusjoner

- Vi har satt opp tre spørsmål til gruppediskusjonene, og vi legger opp til at gruppene skal diskutere og komme med innspill på tre spørsmål, som gruppen etterpå skal legge frem veldig kort (5 minutt på hver gruppe) i plenum.
- Vi ber dere organisere svar/innspill på tre PPer – som sendes til Aud (og som vi bruker i oppsummeringen som legges på hjemmesidene)
- **FØRST:** Bestem hvem som skal skrive PPene! Og presentere det i plenum.
 - PP1: Hva innebærer det for planlegging og utvikling av byer og bytransport å jobbe i eller for smarte byer (som vi ikke gjør uansett)?
 - PP2: Hva er de største usikkerhetene og uenighetene?
 - PP3: Hva trengs det mer kunnskap om?

Plenum

Hva innebærer det for planlegging og utvikling av byer og bytransport å jobbe i eller for smarte byer (som vi ikke gjør uansett)?

Hva er viktige enigheter, usikkerheter og kunnskapsbehov?

Er det noe forskningen kan bidra med?

Neste ByBy-forum 21. oktober kl. 9-12:

Hvordan kommuner og fylkeskommuner jobber og kan jobbe med bærekraftmålene i planlegging og utvikling av byer og bytransportsystemer

Hva er usikkerheter, uenigheter og kunnskapsbehov?

Med: Nordlandsforskning, Møre og Romsdal FK og Asker

Takk for i dag!